

Uvod

Provedba Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10 i 112/12, dalje u tekstu: Zakon), predstavlja iznimno važan i sveobuhvatan projekt kojim je od 1. siječnja 2011. godine promijenjen način provođenja ovrhe, a kojemu su glavni ciljevi uređenje odnosa između dužnika i vjerovnika, povećanje učinkovitosti naplate potraživanja i zaštita vjerovnika. Ovrha na novčanim sredstvima potrošača provodi se temeljem osnova za plaćanje (ovršne odluke i nagodbe domaće suda ili upravnog tijela) i zahtjeva ovrhovoditelja za izravnu naplatu novčane tražbine. Kao i poslovni subjekti, i određeni broj potrošača u Republici Hrvatskoj, zbog nedostatka novčanih sredstava na računima, ima problema u podmirivanju dospjelih obveza.

S obzirom da su Zakonom navedena primanja koja su izuzeta od ovrhe, u uvjetima ovrhe ovršenik je dužan Financijskoj agenciji (dalje: Fina) dostaviti obavijest za svako primanje, naknadu koji su izuzeti od ovrhe. Po primitku obavijesti od ovršenika, Fina je dužna o ovršeniku i vrsti tražbine za koju je ovrha propisana obavijestiti uplatitelja primanja/naknade, a radi uskrate uplate primanja izuzetog od ovrhe na ovršenikov račun. Ovršenik otvara poseban račun na kojeg se uplaćuju izuzeta primanja dok su sredstva na svim ostalim računima predmetom ovrhe. Od ovrhe je izuzet iznos od 2/3 prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj, a ako je plaća manja od prosječne izuzet je iznos u visini 3/4 plaće ovršenika, ali ne više od 2/3 prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj.

Kao jedna od mjera rješavanja problema potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje više od 360 dana donesen je Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama (NN 62/18) koji je stupio na snagu 21. srpnja 2018. godine. Fina je sukladno navedenom Zakonu izvršila odgovarajuće postupke prestanka postupanja po osnovama za plaćanje za ovršenike i tražbine koji ispunjavaju zakonske uvjete.

Unatoč prednostima prethodnog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima koji je osigurao učinkovitu, jednostavnu i sveobuhvatnu ovrhu na novčanim sredstvima, dosadašnja praksa ukazala je potrebnim implementirati određene dopune odnosno usklađenja, a kako bi se otklonile nedoumice u postupanju. Najvažnije novosti u postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima koje su sadržane u novom Zakonu, objavljene su na [WEB stranici Fina](#). Sukladno odredbi čl. 33. st. 1. novog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 2/20, 46/20, 47/20, 83/20, 133/20), koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2018. godine, automatizmom se prestala provoditi ovrha po osnovama za plaćanje koje su bile evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje na teret ovršenika fizičke osobe, a koje se nisu naplatile u cijelosti u roku od 3 godine od datuma primitka u Finu i po kojima nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci. Po toj se osnovi djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovrha po osnovama za plaćanje za 225.322 ovršenika.

1. KRETANJE BROJA POTROŠAČA KOJI NISU PODMIRILI DOSPJELE OSNOVE ZA PLAĆANJE I IZNOS NJIHOVA DUGA – od 31.12.2023. do 31.12.2024.

Prema odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (dalje: Zakon), Fina provodi ovrhu na novčanim sredstvima ovršenika, poslovnih subjekata i potrošača. Sukladno Zakonu, pod pojmom „potrošač“ podrazumijeva se fizička osoba koja ne obavlja registriranu gospodarsku djelatnost i koja se ne bavi slobodnim zanimanjem.

Prema podacima koje je obradila Fina, 31. prosinca 2024. godine evidentirano je 199.165 potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje. Dug potrošača iz osnova iznosio je 2,93 milijarde eura. Krajem prosinca 2023. godine evidentiran je 210.781 potrošač s dugom od 2,71 milijardu eura, a 30. lipnja 2024. godine 204.066 potrošača s dugom od 2,77 milijardi eura (tablica 1).

Tablica 1. Broj potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje i iznos njihova duga u razdoblju od 31.12.2023. do 31.12.2024. godine
Iznosi u milijardama eura

	UKUPNO				Neizvršene osnove za plaćanje više od 360 dana		
	Broj potrošača	Pad ili rast broja potrošača u odnosu na prethodno stanje	Iznos duga iz osnova	Pad ili rast duga u odnosu na prethodno stanje	Broj potrošača	Iznos duga iz osnova	Udio duga u ukupnom dugu potrošača
31.12.2023.	210.781	-	2,71	-	168.505	2,28	84,1%
31.03.2024.	211.122	↑	2,84	↑	164.522	2,35	82,6%
30.06.2024.	204.066	↓	2,77	↓	159.722	2,33	83,9%
30.09.2024.	200.596	↓	2,83	↑	155.459	2,45	86,8%
31.12.2024.	199.165	↓	2,93	↑	153.284	2,59	88,4%

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

2. DUG POTROŠAČA PROMATRAN PO VJEROVNICIMA – stanje 31.12.2023. i 31.12.2024. godine

Udio duga potrošača prema bankama kao vjerovnicima, 31. prosinca 2024. godine u ukupnom dugu bio je 22,2%, a prema svim financijskim institucijama 25,1%. Udio duga prema središnjoj državi je 35,9%. Slijedi dugovanje prema potrošačima kao vjerovnicima s udjelom od 2,8%, osiguravajućim društvima (2%), jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (1,2%), prema tvrtkama u području djelatnosti J – Informacije i komunikacije (1%) te prema svim ostalim vjerovnicima (tvrtkama i obrtima u preostalim područjima djelatnosti) 32,7%.

Tablica 2. Broj potrošača i iznos duga segmentiran po vjerovnicima (skup) – stanje 31.12.2024.

Vrsta (skup) vjerovnika	Broj dužnika	Iznos duga u eurima	Udio u %
Banke, kreditne unije, ŠKZ i štedionice	40.456	650.339.993	22,2
Leasing i factoring društva	1.176	14.109.298	0,5
Osiguravajuća društva	32.156	58.617.406	2,0
Tvrtke - kartično poslovanje	3.577	13.573.308	0,5
Ukupan dug prema FINANCIJSKOM SEKTORU	-	736.640.005	25,1
Središnja država	86.071	1.051.834.719	35,9
Županije, gradovi/općine (JLP(R)S)	25.438	35.301.306	1,2
Ukupan dug prema SREDIŠNJOJ DRŽAVI i JLP(R)S	-	1.087.136.025	37,1
Tvrtke u području djel. D - Opskrba elektr. energijom, plinom, parom i klimatizacija	10.942	8.825.020	0,3
Tvrtke u području djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	21.201	16.881.023	0,6
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije	51.015	28.994.296	1,0
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije – od toga telekomunikacijske tvrtke (usluge)	34.658	20.782.116	0,7
Tvrtke u području djelatnosti L - poslovanje nekretninama	12.409	12.781.875	0,4
POTROŠAČI kao vjerovnici	4.453	82.976.062	2,8
Svi ostali vjerovnici (tvrtke i obrti u preostalim područjima djelat. i dr.)	-	959.399.289	32,7
SVEUKUPAN iznos duga POTROŠAČA	199.165¹	2.933.633.596	100,0

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

U usporedbi sa stanjem krajem prosinca 2023. godine, iznos dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, prema većini vjerovnika je smanjen, najviše prema bankama kao vjerovnicima i prema tvrtkama u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije, a slijede tvrtke u dijelu poslovanja koje se odnosi na kartično poslovanje, osiguravajuća društva, tvrtke u području djelatnosti L - poslovanje nekretninama, tvrtke u području djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, tvrtke u području djelatnosti D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija te potrošači kao vjerovnici. Udio duga potrošača prema bankama kao vjerovnicima 31. prosinca 2023. godine u ukupnom dugu bio je 24,5%, 30. lipnja 2024. godine 24,1%, a 30. rujna 2024. godine 22,9%.

Tablica 3. Broj potrošača i iznos duga segmentiran po vjerovnicima (skup) – stanje 31.12.2023.

Vrsta (skup) vjerovnika	Broj dužnika	Iznos duga u eurima	Udio u %
Banke, kreditne unije, ŠKZ i štedionice	41.713	664.085.535	24,5
Leasing i factoring društva	1.013	11.054.377	0,4
Osiguravajuća društva	34.868	64.351.731	2,4
Tvrtke - kartično poslovanje	7.812	20.990.720	0,8
Ukupan dug prema FINANCIJSKOM SEKTORU	-	760.482.363	28,1
Središnja država	88.386	811.141.502	30,0
Županije, gradovi/općine (JLP(R)S)	27.601	34.963.630	1,3
Ukupan dug prema SREDIŠNJOJ DRŽAVI i JLP(R)S	-	846.105.132	31,3
Tvrtke u području djel. D - Opskrba elektr. energijom, plinom, parom i klimatizacija	12.579	9.531.614	0,4
Tvrtke u području djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	23.708	18.272.639	0,7
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije	63.391	40.143.595	1,5
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije – od toga telekomunikacijske tvrtke (usluge)	48.127	30.879.058	1,1
Tvrtke u području djelatnosti L - poslovanje nekretninama	15.085	15.985.172	0,6
POTROŠAČI kao vjerovnici	4.851	83.202.979	3,1
Svi ostali vjerovnici (tvrtke i obrti u preostalim područjima djelat. i dr.)	-	932.758.922	34,5
SVEUKUPAN iznos duga POTROŠAČA	210.781²	2.706.482.416	100,0

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

¹ Iskazani broj ne predstavlja sumu prethodno navedenog broja dužnika prema skupinama vjerovnika. Jedan dužnik se može pojaviti kao dužnik kod više različitih skupina vjerovnika, primjerice može imati dug prema bankama, prema središnjoj državi i prema tvrtkama u nekoj od navedenih područja djelatnosti.

² Iskazani broj ne predstavlja sumu prethodno navedenog broja dužnika prema skupinama vjerovnika. Jedan dužnik se može pojaviti kao dužnik kod više različitih skupina vjerovnika, primjerice može imati dug prema bankama, prema središnjoj državi i prema tvrtkama u nekoj od navedenih područja djelatnosti.

3. DUG POTROŠAČA PREMA IZNOSU DUGA – stanje 31.12.2023. i 31.12.2024. godine

Iz analize duga potrošača prema iznosu duga, po segmentima, vidno je da je najviše potrošača čiji je dug s osnove neizvršenih osnova za plaćanje jednak ili manji od 1.327 eura (10.000 kuna).

Usporedimo li navedene podatke sa stanjem od 31. prosinca 2023. godine, broj potrošača čiji dug iznosi do 1.327 eura, smanjen je s 82.944 na 79.327 ili 4,4%. Iznos njihova duga smanjen je s 42,7 milijuna eura na 39,5 milijuna eura ili 7,6%.

Tablica 4. Struktura potrošača prema visini duga – stanje 31.12.2024.

Iznosi u eurima

Visina duga potrošača prema svim vjerovnicima	Broj potrošača	Ukupni dug	Dug prema bankama, KU, ŠKZ i štedion.	Dug prema središnjoj državi i JLP(R)S	Dug prema potrošačima kao vjerovnicima	Dug prema tvrtkama u područ. djel. J
≤ 1.327 €	79.327	39.468.114	3.035.862	10.197.418	66.948	7.159.271
> 1.327 ≤ 3.318 €	36.451	79.044.225	8.147.719	23.174.939	376.876	6.578.521
> 3.318 ≤ 6.636 €	27.820	133.101.238	19.298.382	34.649.568	1.641.023	5.194.282
> 6.636 ≤ 13.272 €	24.879	235.534.748	53.230.595	44.079.308	6.401.612	4.015.884
> 1.327 ≤ 13.272 €	89.150	447.680.211	80.676.696	101.903.816	8.419.510	15.788.688
> 13.272 ≤ 66.361 €	27.509	695.345.319	212.485.973	106.346.080	58.664.969	4.147.206
> 66.361 ≤ 132.723 €	1.733	157.449.256	52.877.929	31.998.729	9.165.520	697.607
> 132.723 €	1.446	1.593.690.695	301.263.533	836.689.982	6.659.115	1.201.525
> 13.272 €	30.688	2.446.485.270	566.627.436	975.034.791	74.489.604	6.046.338
Sveukupno	199.165	2.933.633.596	650.339.993	1.087.136.025	82.976.062	28.994.296

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

Promatrano po ostalim segmentima visine duga, broj potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje, u većini segmenata je manji. Najveći pad zabilježen je kod potrošača čiji je dug veći od 3.318, a jednak ili manji od 6.636 eura. Tih je potrošača, 31. prosinca 2024., u odnosu na 31. prosinca 2023. godine, bilo za 8,6% manje. Njihov dug manji je za 9,7%.

Slijede potrošači čiji je dug veći od 1.327, a jednak ili manji od 3.318 eura, kojih je bilo za 7,5% manje, a njihov je dug manji za 7,8%.

Tablica 5. Struktura potrošača prema visini duga – stanje 31.12.2023.

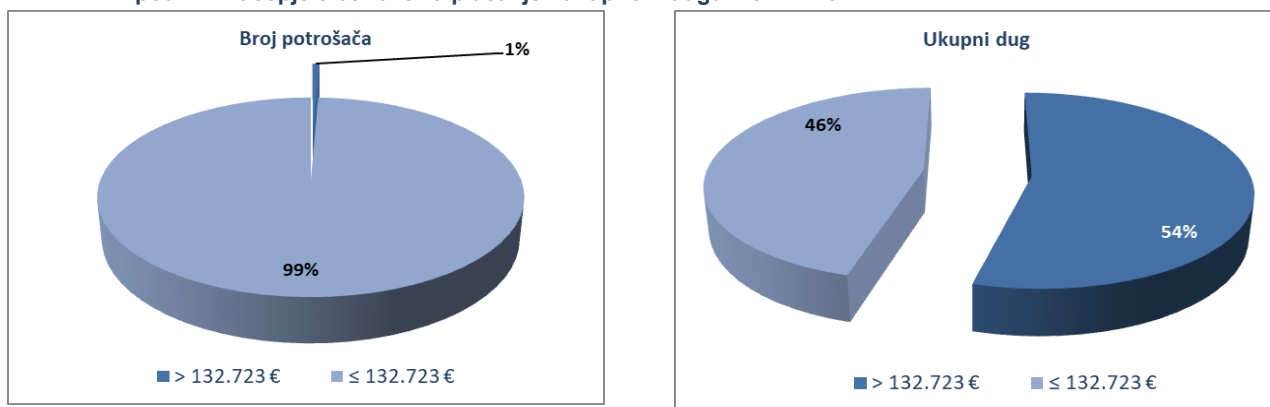
Iznosi u eurima

Visina duga potrošača prema svim vjerovnicima	Broj potrošača	Ukupni dug	Dug prema bankama, KU, ŠKZ i štedion.	Dug prema središnjoj državi i JLP(R)S	Dug prema potrošačima kao vjerovnicima	Dug prema tvrtkama u područ. djel. J
≤ 1.327 €	82.944	42.715.635	3.080.818	10.358.810	65.937	9.591.529
> 1.327 ≤ 3.318 €	39.314	85.717.553	7.619.154	22.944.543	488.407	9.629.322
> 3.318 ≤ 6.636 €	30.884	147.363.939	18.858.086	36.412.485	1.903.407	7.736.825
> 6.636 ≤ 13.272 €	25.758	243.837.357	49.946.671	45.354.085	7.559.621	5.564.774
> 1.327 ≤ 13.272 €	95.956	476.918.850	76.423.911	104.711.113	9.951.435	22.930.921
> 13.272 ≤ 66.361 €	28.720	722.294.833	213.218.984	101.687.595	58.590.686	5.801.633
> 66.361 ≤ 132.723 €	1.798	162.519.316	55.542.143	31.826.040	8.769.043	739.224
> 132.723 €	1.363	1.302.033.782	315.819.678	597.521.575	5.825.877	1.080.288
> 13.272 €	31.881	2.186.847.932	584.580.805	731.035.210	73.185.606	7.621.145
Sveukupno	210.781	2.706.482.416	664.085.535	846.105.132	83.202.979	40.143.595

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

Prema stanju od 31. prosinca 2024., 1.446 potrošača ima dug veći od 132.723 eura ili milijun kuna (udio u broju potrošača 0,7%), koji je iznosio 1,6 milijardi eura (udio u ukupnom dugu potrošača 54,3%). To je, u odnosu na stanje od 31. prosinca 2023. za 6,1% potrošača više i za 22,4% veći iznos duga (tablice 4. i 5.).

Grafikon 1. Udio potrošača čiji je dug veći od 132.723 eura (milijun kuna) u ukupnom broju potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje i ukupnom dugu – 31.12.2024.

Izvor: Financijska agencija - Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje

4. DUG POTROŠAČA PREMA ROČNOSTI – stanje 31.12.2023. i 31.12.2024. godine

U strukturi dospeljih neizvršenih osnova za plaćanje prema trajanju, prevladavaju one dugotrajne i ona se, u dužem razdoblju, nije mijenjala. Dominiraju osnove u trajanju duljem od godinu dana, kako po broju potrošača (udio 77%), tako i po iznosu neizvršenih osnova (udio 88,4%).

Tablica 6. Broj potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje i iznos njihova duga prema ročnosti – 31.12.2024. Iznosi u eurima

Stanje na dan	Trajanje	Iznos duga	Udio u %	Broj potrošača	Udio u %
31.12.2024.	do 30 dana	15.353.165	0,5	8.289	4,2
31.12.2024.	od 31-60 dana	16.865.370	0,6	4.580	2,3
31.12.2024.	od 61-180 dana	62.181.365	2,1	15.228	7,6
31.12.2024.	od 181-360 dana	246.972.380	8,4	17.784	8,9
31.12.2024.	više od 360 dana	2.592.261.316	88,4	153.284	77,0
31.12.2024.	Ukupno sve ročnosti	2.933.633.596	100,0	199.165	100,0

Izvor: Fina - Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje

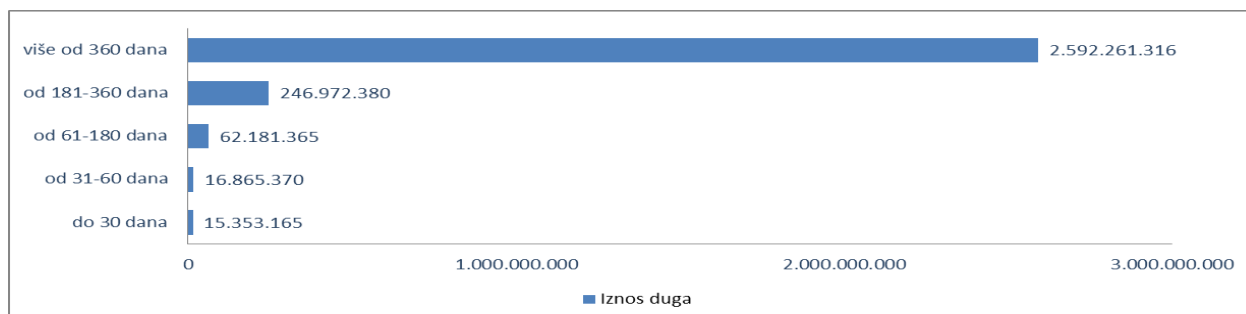
Smanjili su se udjeli duga potrošača neprekidna trajanja od 31 do 60 dana i onoga u trajanju od 61 do 180 dana. Slijedom toga, udjeli duga koji se odnose na ostala razdoblja, veći su u odnosu na njihove udjele godinu dana prije (tablice 6. i 7.).

Tablica 7. Broj potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje i iznos njihova duga prema ročnosti – 31.12.2023. Iznosi u eurima

Stanje na dan	Trajanje	Iznos duga	Udio u %	Broj potrošača	Udio u %
31.12.2023.	do 30 dana	10.090.222	0,4	6.738	3,2
31.12.2023.	od 31-60 dana	124.323.022	4,6	5.425	2,6
31.12.2023.	od 61-180 dana	147.873.671	5,5	14.468	6,9
31.12.2023.	od 181-360 dana	147.599.054	5,5	15.645	7,4
31.12.2023.	više od 360 dana	2.276.596.446	84,1	168.505	79,9
31.12.2023.	Ukupno sve ročnosti	2.706.482.416	100,0	210.781	100,0

Izvor: Fina - Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje

Grafikon 2. Iznos duga potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje prema ročnosti – 31.12.2024. g.

Izvor: Fina - Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje

5. BROJ RAČUNA POTROŠAČA PREMA PODACIMA IZ JRR-a – stanje 31.12.2024. godine

Prema stanju od 31. prosinca 2024. godine, u Republici Hrvatskoj, 3.952.122³ potrošača ima otvorene račune, jedan ili više njih te je ukupan broj otvorenih računa potrošača evidentiranih u Jedinственном registru računa (JRR), 7.089.067. Od toga 430.855 (6,1%) računa ima oznaku blokade. Broj računa potrošača potpuno izuzetih od ovrhe je 788.915.

Tablica 8. Statistika otvorenih računa potrošača evidentiranih u JRR-u – stanje 31.12.2024.

Naziv podatka	Ukupno	Udio (%)
1. Ukupan broj POTROŠAČA s otvorenim računom	3.952.122	-
2. Ukupan broj otvorenih računa POTROŠAČA	7.089.067	100,0
2.1. Ukupan broj <u>otvorenih računa POTROŠAČA s oznakom blokade</u>	430.855	6,1
2.2. Ukupan broj <u>otvorenih računa POTROŠAČA bez oznake blokade</u>	6.658.212	93,9
3. Ukupan broj računa POTROŠAČA potpuno izuzetih od provedbe ovrhe	788.915	100,0
3.1.1 Ukupan broj računa POTROŠAČA potpuno izuzetih od provedbe ovrhe <u>do 1.1.2011.</u>	6.433	0,8
3.1.2 Ukupan broj računa POTROŠAČA potpuno izuzetih od provedbe ovrhe <u>od 1.1.2011.</u>	782.482	99,2

Izvor: Fina – Jedinствени регистар računa

[Fina Info.BIZ](#) servis pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju. Omogućuje brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu.

Ako ste zainteresirani i želite ugovoriti uslugu ili kupiti veći broj paketa: prodaja@fina.hr
 Ako trebate korisničku podršku: 0800 0080, info@fina.hr

³ Prema stanju od 31. prosinca 2024., 3.952.122 potrošača ima otvoren jedan ili više računa u poslovnim bankama u RH.